

18 OCT 2019

Seat No. _____

Examination October-2019
B.A. SEMESTER-III
Sociology : CC306 : Subject Code-20818
Indian Society

Time : 2.5 Hours]

[Total Marks : 070

- પ્રશ્ન-૧(અ) સામાજિક વર્ગ અને જ્ઞાતિનો અર્થ આપી બન્ને વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો. 14
અથવા
- પ્રશ્ન-૧(અ) (૧) સામાજિક વર્ગના નિર્ણાયક પરિબલોની ચર્ચા કરો. 07
(૨) સામાજિક વર્ગના લક્ષણોની ચર્ચા કરો. 07
- પ્રશ્ન-૧(બ) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે ચાર) 04
(૧) જ્ઞાતિનો દરજ્જો કેવા પ્રકારનો ગણાય છે ?
(૨) જ્ઞાતિ, વર્ગ અને વ્યવસાય આ પુસ્તકના લેખકનું નામ આપો.
(૩) સંસ્કૃતિકરણનો ખ્યાલ કોણે આપ્યો છે ?
(૪) જ્ઞાતિમાં કેવા પ્રકારની સ્તરરચના જોવા મળે છે ?
(૫) શુદ્ધિ અશુદ્ધિનો ખ્યાલ કોની સાથે સંબંધિત છે ?
(૬) મધ્યમ વર્ગનો દરજ્જો કેવા પ્રકારના દરજ્જાનું ઉદાહરણ છે ?
- પ્રશ્ન-૨(અ) રાજ્ય સંસ્થાનો અર્થ આપી તેના લક્ષણોની ચર્ચા કરો. 14
અથવા
- પ્રશ્ન-૨(અ) (૧) રાજ્ય અને સરકાર અંગેની માહિતી આપો. 07
(૨) રાજ્યના ફરજિયાત કાર્યો જણાવો. 07
- પ્રશ્ન-૨(બ) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે ચાર) 04
(૧) ફરજિયાત સામાજિક નિયંત્રણની વ્યવસ્થા તરીકે કોને ઓળખવામાં આવે છે ?
(૨) રાજ્યનું સંચાલન કોના દ્વારા થાય છે ?
(૩) કાયદા ઘડવાનું કાર્ય કોણ કરે છે ?
(૪) ભારતનું બંધારણ કયારે અમલમાં આવ્યું ?
(૫) ભારત સરકારના કયા ત્રણ અંગો છે ?
(૬) કાયદાનું અર્થઘટન કરી લોકોને ન્યાય આપવાનું કાર્ય કોણ કરે છે ?
- પ્રશ્ન-૩(અ) સ્ત્રીનું સ્થાન એટલે શું ? તે જણાવી સ્વતંત્ર ભારતમાં સ્ત્રીનું સ્થાન કેવું છે તે જણાવો. 14
અથવા
- પ્રશ્ન-૩(અ) (૧) બ્રિટિશ યુગમાં સ્ત્રીનું સ્થાન કેવું હતું તે જણાવો. 07
(૨) સ્વતંત્ર ભારતમાં કાયદાકીય ક્ષેત્રે સ્ત્રીનું સ્થાન કેવું છે તે જણાવો. 07

- પ્રશ્ન-૩(બ) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે ત્રણ) 03
- (૧) દેવદાસી પ્રથા પર ફોજદારી કાયદાથી ક્યારે પ્રતિબંધ મૂકવામાં આવ્યો ?
- (૨) શારદા એકટ મુજબ કેટલાં વર્ષથી નીચેની કન્યાના લગ્ન પર પ્રતિબંધ મૂકવામાં આવ્યો ?
- (૩) ૨૦૧૧ ની વસ્તીગણતરી મુજબ ભારતમાં સ્ત્રી સાક્ષરતાનું પ્રમાણ કેટલું છે ?
- (૪) અનુવૈદિકયુગના સાહિત્યમાં પત્નિ માટે વપરાતા સંબોધનોના નામ આપો.
- (૫) હિન્દુ વારસાધારો ક્યારે અસ્તિત્વમાં આવ્યો ?
- પ્રશ્ન-૪(અ) લગ્નનો અર્થ આપી લગ્નક્ષેત્ર પરના નિયંત્રણોની સમજૂતિ આપો. 14
- અથવા**
- પ્રશ્ન-૪(અ) (૧) હિન્દુ લગ્નની સમસ્યાઓ સમજાવો. 07
- (૨) લગ્નક્ષેત્રના નિયંત્રણ તરીકે બર્લિલગ્નના નિષેધો સમજાવો. 07
- પ્રશ્ન-૪(બ) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે ત્રણ) 03
- (૧) મનુસ્મૃતિમાં જીવનસાથીની પસંદગીની કેટલી રીતો દર્શાવવામાં આવી છે ?
- (૨) સ્ત્રીના મૃત પતિના નાના ભાઈ સાથે થતા લગ્ન એટલે શું ?
- (૩) કન્યાશુલ્કમાં કન્યાની કિંમત ચૂકવનાર પક્ષનું નામ આપો.
- (૪) પોતાની જ જ્ઞાતિમાં લગ્ન કરવાના નિયમને શું કહેવાય ?
- (૫) હિંદુ લગ્ન ધારો ક્યારે અસ્તિત્વમાં આવ્યો ?